

Posudek na bakalářskou práci Alžběty Kysilkové *Alternativní školství v České republice – metoda Marie Montessori v předškolním věku.*

Cílem bakalářské práce je „ukázat další možnosti vzdělávání v předškolním věku a blíže charakterizovat alternativní školství v České republice“.

Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou.

V první kapitole autorka popisuje bez jakéhokoli systému (z hlediska počtu těchto škol, či doby vzniku), navíc velmi povrchně, „nejznámější alternativní školy v České republice“ a dále převážně prostřednictvím citátů z odborné literatury uvádí typické znaky alternativního školství. Následně ve dvou odstavcích, z nichž jeden tvoří citát, podává charakteristiku dítěte v předškolním věku. V obdobném duchu jsou psány i další kapitoly teoretické části, kde se autorka zabývá životem a dílem Marie Montessori, základními principy její pedagogiky, jejím didaktickým materiálem a historií Montessori škol ve světě a v České republice.

V textu je řada překlepů a gramatických chyb (např. s. 15 *Děti měli*). Věty jsou špatně stylizované, a to do té míry, že to někdy vede k jejich špatné srozumitelnosti. Viz např. *Předškolní pedagogika se u nás začala rozvíjet již za první republiky, spadá sem i Montessori pedagogika, která se do podvědomí dostala díky příručce Marie Montessori a byla přeložena i do češtiny* (s. 27). Nebo na téže straně: *protože vliv Sovětského svazu tuto metodu odmítal*.

Stejně stylisticky nekorektně, duplicitně a s pravopisnými chybami je definován cíl praktické části práce. *Cílem výzkumu je analyzovat rozšířenost informací o alternativním školství. S cílem zjistit názor laické veřejnosti, na vzdělávání alternativní metodou. Dále bylo cílem zjistit znalost veřejnosti o alternativní výuce. Jaké jsou preference respondentu, jestli převládají více pro klasickou anebo alternativní výuku. V neposlední řadě šlo také o zjištění zájmu o alternativní výuku jako náhradu tradičního školství.*

Téma výzkumu je samo o sobě zajímavé, i jednotlivé otázky jsou vzhledem k tématu zvoleny poměrně vhodně. Jsou však často špatně formulovány a místy je užita i nevhodná terminologie (alternativní institut, alternativní školství místo škola, student místo žák).

Jako příklad nevhodné a svým způsobem zavádějící formulace otázky je možno uvést následující: *V alternativním školství je student často odkázán na svoji kreativitu a zvidavost. Myslíte si, že student v tradičním školství je o tuto možnost ochuzen?*

Neznalost, či špatné užití a chápání terminologie jsou patrné i při vyhodnocení odpovědí. Jeden příklad za všechny: *Poslední otázka dotazníku se týkala hodnocení žáka. Zda je pro respondenty přesnější hodnocení buď písemné a slovní nebo klasické známkování. Pro většinu dotazovaných je přesnější slovní nebo písemné hodnocení. Jen pro 24 % je přesnější známka. Na této otázce je vidět, že rodiče se více přiklánějí k alternativnímu známkování a nepreferují známkování, které je dosud velice rozšířené na tradičních školách.*

Tato špatná stylizace otázek může samozřejmě ovlivnit i odpovědi a vést k jejich nepřesnému vyhodnocení, zejména při potvrzování hypotéz.

Výsledky také může zkreslovat skutečnost, že autorka se sice respondentů ptá, zda znají např. nějaké alternativní metody, či pomůcky, ale již nezjišťuje, jaké. Co když nějaký respondent se pouze o nějaké metodě/pomůcce domnívá, že je alternativní?

Jako příklad nevhodně formulované hypotézy bych uvedla hypotézu č. 4: *Díky tradičním hodnotám přetrvávají preference tradičních škol.* Zde autorka neuvádí, co považuje za tradiční hodnoty, a tudíž může z odpovědí jen těžko stanovit, zda se se hypotéza potvrdila, nebo ne.

Základní charakteristikou práce je kromě stylistické neobratnosti, která však má i své obsahové důsledky, jakási zmatečnost a hlavně naprostá povrchnost. Práce působí jako by byla psána ve velkém spěchu. Tématika pedagogiky Marie Montessori je dnes již značně rozpracována, a to nejen v odborné literatuře, ale i ve studentských pracích. Tato práce nepřináší žádný, ani dílčí nový pohled na tuto problematiku a v žádném ohledu, po stránce obsahové i formální, neodpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Předloženou bakalářskou práci proto hodnotím stupněm *čtyři*.

Doc. PhDr. Miroslava Váňová, CSc.